

Koordináčna rada Biosférickej rezervácie Poľana

ZÁPISNICA zo zasadnutia KR BR Poľana

18.1.2018

v Motel Duvoks Kriváň

1. Otvorenie a privítanie zástupcov KR BR Poľana (J. Krnáč)

Predseda KR BR Poľana otvorí zasadnutie krátkym príhovorom.

2. Predstavenie Motela Duvoks (I. Paľko, starosta Kriváňa).

Magda Krnáčová majiteľka motela predstavila stručnú históriu prevádzky a zámery jej rozvoja. Upozornila na certifikát regionálneho produktu, ktorý prevádzka vlastní. Reštaurácia – 50 miest + spoločenská sála – 110 miest.

Starosta I. Paľko privítal hostí a predstavil obec Kriváň. V krátkosti informoval o stave služieb a rozvoji priemyslu v obci. Do Kriváňa prichádza nový investor, čím sa v obci otvorí nových 250 pracovných miest. Na budúci rok má prísť investor z Čiech a bude stavať výrobnú halu, v tom istom roku sa bude stavať architektonicky zaujímavé kvetinové centrum, ktoré bude zaberat' plochu 9 ha.

Predseda KR BR Poľana predstavil nových členov – **Ing. Eduard Bublinec** – zástupca Okresného úradu vo Zvolene, **Jozef Kulišiak** – KC A. Sládkoviča v Detve, **Ivan Rejko** – predseda Hriňovských včelárov, **Dušan Tuček** – Ahoireklama – reklamná agentúra

3. Zhodnotenie činnosti KR BR Poľana a jej prínos na rozvoj územia Podpoľania v roku 2017 (J. Krnáč)

Spomenul pracovné stretnutia KR: Hrochoť v januári, DOD BR Poľana v máji a na Masarykovom dvore (Pstruša) v septembri – pri príležitosti návštevy riaditeľ'ky WHC - M. Rossler.

Pripomenul zúčastneným úspechy V. Fabriciusovej – Cena Michela Batissa 2017 za najlepší manažment biosférickej rezervácie UNESCO 2017 a jej menovanie za predsedkyňu Slovenského výboru MAB.

V. Fabriciusová: poďakovala za príhovory a za spoločnú spoluprácu a ústretovosť. Odporučila webovú stránku obce Kriváň, kde nájdeme ucelené informácie z regiónu. Informovala o úlohách na medzinárodnej úrovni: o Medzivládnom programe ako dokumente, ku ktorému sa vláda SR zaviazala. Minulý rok (október) je pre SR významný aj z hľadiska schválenia uznesenia vlády k Svetovému kultúrnemu a prírodnému dedičstvu – Karpatské bukové pralesy. Je to precedens, ktorý by sme mali využiť v prospech biosférických rezervácií, pretože Ministerstvo financií SR schválilo rozpočet pre UNESCO lokalitu. Ambícou p. Fabriciusovej je preto tento rok vypracovať vládny materiál pre biosférické rezervácie so zabezpečením financovania na úrovni vlády SR. Pri presadzovaní tejto ambície by nám mohol pomôcť fakt, že minulý rok prebehla kontrola Najvyššieho kontrolného úradu za účelom zistenia stavu plnenia medzivládneho programu v BR Východné Karpaty z čoho vyplývajú pre vládu záväzky a plnenie úloh vyplývajúcich z tohto dokumentu. Tento rok je potrebné rokovať aj so županmi

Koordinčná rada Biosférickej rezervácie Poľana

VÚC, kde sa biosférické rezervácie nachádzajú. Mal by byť nastavený trojzdrojový systém financovania BR na Slovensku: (vláda, VÚC, región).

Ďalej upozornila na plnenie úloh na úrovni regiónu. 25. 1. 2017 zasadá na Správe CHKO-BR Poľana Slovenský výbor MAB s tým že máme predložiť Ministerstvu zahraničných vecí SR plán aktivít na tento rok. Máme výhodu v tom, že predsedom Slovenskej komisie UNESCO je minister zahraničných vecí, ktorý sa o záležitosti UNESCO silne zaujíma. Zároveň zdôraznila záujem ázijských krajín o prírodné zaujímavosti a kultúru Podpoľania, čo môže byť veľmi zaujímavé z hľadiska budovania cestovného ruchu a partnerstiev na globálnej úrovni.

V rámci plánu SV MAB je aj tvorba webu biosférických rezervácií. (e-shop producentov, informácie o územiach, výrobcach, podujatiach....v rámci biosférických rezervácií). Čím SV MAB si v najbližších mesiacoch vyžiada od členov KR BR Poľana informácie ohľadom týchto tém. E-shop by mal mať päť jazykových mutácií. Projekt tvorby webu by chcel pri propagácii využiť Úniu zahraničných Slovákov.

V. Fabriciusová navrhla zorganizovať stretnutie partnerov na Poľane za účelom nadviazania spolupráce ako podkladu pre získavanie finančnej pomoci od Švajčiarov a Nórov. Je nutné inovovať akčný plán BR Poľana, ktorý by sa predložil na najbližšom zasadnutí KR BR. Na tvorbe by pracoval užší tím, ktorý by pripravil nový akčný plán na 5 rokov.

Zdôraznila, že pri presadzovaní našich cieľov by nám mohlo pomôcť dobré meno BR Poľana vo svete a v top manažmente UNESCO a medzinárodné dokumenty, ktoré vláda prijala v súvislosti s politikou biosférických rezervácií na Slovensku. Generálna tajomníčka UNESCO – p. veľvyslankyňa Krásnohorská, bude s V. Fabriciusovou presadzovať zvlášť rozpočet pre UNESCO medzivládne (od rôznych ministerstiev). Spracovaný materiál určený vláde, bude V. Fabriciusová konzultovať so stakeholdrami v BR Poľana.

4. Stav plnenia úloh a záverov z rokovaní orgánov KR BR Poľana stanovených v roku 2017

Pracovné skupiny

Predseda KR BR Poľana informoval o činnosti pracovných skupín v priebehu roka 2017.

KR BR Poľana má 5 pracovných skupín: Cestovný ruch, Predstavitelia samospráv, Veľké šelmy, Rozvoj a investície, Užívatelia a vlastníci pozemkov. Skupiny sú málo aktívne. Predstavitelia samospráv sa stretli v minulom roku v Čiernom Balogu – viedol ich Imrich Palko (starosta – Kriváň)

Zdôraznil, že jednou z hlavných úloh KR BR Poľana je jej transformácia na právnu formu a to občianske združenie, k čomu potrebujeme stretnutie pracovných skupín, ktoré je potrebné na tvorbu a pripomienkovanie stanov potrebných na založenie o. z.

Na zasadnutí bol predložený menný zoznam s kontaktami členov KR BR, ktorí si zvolili svoju účasť v pracovných skupinách. Je potrebné aby si každá skupina zvolila svojho zástupcu. Pracovné skupiny budú zároveň tvoriť orgány o. z., kde budú mať svoj hlas a presadzovať svoje záujmy v rámci týchto orgánov.

DOD BR Poľana

Koordinačná rada Biosférickej rezervácie Poľana

J. Krnáč: Zhrnul organizáciu DOD BR Poľana. Zdôraznil, že pri organizácii chýbal právny subjekt KR BR Poľana, preto sa musela nájsť organizácia, ktorá by celé podujatia zastrešila (M. Malatinec – Náš región Podpoľanie).

V. Fabriciusová: Vyzdvihla dobrý pracovný tím DOD BR Poľana, do organizácie sa snažili ďalší noví ľudia, ktorý chceli pomôcť svojimi aktivitami. Poďakovala za spoluprácu pri organizácii DOD BR Poľana. Podujatie, ktoré zarezovalo a malo dobrý ohlas. Poďakovala M. Malatincovi za organizáciu podujatia a R. Malatincovi tvorbu zaujímavého kultúrneho programu. V rámci podujatia sa vyzbieralo dobrovoľné vstupné, kde mohli ľudia zahlasovať za tri projekty, kde budú tieto financie použité. Vyhrál projekt detských interaktívnych prvkov, ktoré budú preložené na odsúhlasenie.

DOD - Návrhy pre zlepšenie:

- Do budúca zorganizovať podujatie, ktoré by bolo niekoľko dňové a budovalo by destinačný manažment na Poľane (využívanie ubytovaní a reštauračných zariadení návštevníkmi podujatia). (Fabriciusová)
- Deň pred DOD pripraviť malé podujatie pre návštevníkov, ktorí budú ubytovaní v okolí. Aby mali motiváciu zostať v regióne min. 2 dni. (Fabriciusová)
- Je potrebné opraviť cestu k Horskému hotelu Poľana (NDS, Lesy SR). (Fabriciusová)
- DOD potrebuje svojho lídra, na podujatí by sa malo odprezentovať viac producentov a remeselníkov (Horník)
- Kráľovná Poľany by mala byť propagovaná na verejných podujatiach v regióne počas celého roka (napr. Detvianske folklórne slávnosti, Gazdovanie na Hriňovských lazoch). (Fabriciusová, Urban)
- Dať do poroty v súťaži o Kráľovnú Poľany človeka, ktorý by z hľadiska svojej pozície vedel zabezpečiť propagáciu Kráľovnej na verejných podujatiach. (Krnáč)
- Tento rok bude mať prof. Križo 90 rokov – kytica od Kráľovnej Poľany (Krnáč)
- Propagáciu Kráľovnej Poľany na Detvianskych folklórnych slávnostiach treba prepráť v časovom predstihu na programovej rade s pani Ostrihoňovou. (Krnáč)
- Vytvoriť plán a analýzu podujatí ich rentabilitu, návratnosť, účasť na podujatiach. Hľadať riešenia spolupráce, prípadne spájanie podujatí. (Fabriciusová)
- DOD by malo mať zabezpečený náhradný program KD v Hriňovej v prípade škaredého počasia. (Fabriciusová)

P. Urban: zhodnotil DOD BR Poľana z pohľadu návštevníka podujatia: veľmi dobrý výber lokality, podujatie malo zaujímavé sprievodné aktivity, kultúrny program, ktorý zaujal aj deti a mladých ľudí ktorý o folklór nemajú záujem.

S. Horník: podporil DOD, prisľúbil pomoc pri organizovaní podujatia, DOD by si zobrali aj za svoje. Informoval, že v októbri sa podarilo Mestu Detva a Hriňová zaregistrovať drevené podpolianske kríže do nehmotného kultúrneho dedičstva Slovenska. Hriňovej sa podarilo získať aj špeciálne ocenenie Rady Európy za krajinu, ktorá sa bude udeľovať v priebehu júna 2018, Mesto Hriňová si preberie ocenenie za to, že udržiavame krajinu, ktorá je v ohrození.

Koordináčna rada Biosférickej rezervácie Poľana

J. Gažo: KST vie zabezpečiť vyššiu návštevnosť na DOD BR Poľana, hlavne peších turistov z celého Slovenska.

Návšteva Mechtild Rossler

Predseda KR BR Poľana informoval členov o návšteve riaditeľky WHC Mechtild Rossler (19. 9. 2017) v Podpoľaní. V rámci svojej návštevy sa zúčastnila diskusného fóra na Masarykovom dvore za účasti zástupcov samospráv, Ministerstva kultúry a ŽP a ďalších rezortných organizácií. V rámci svojej návštevy vyslovila myšlienku projektu priviesť ešte viac návštevníkov zo sveta do lokalít pod značkou UNESCO na Slovensku. M. Rossler sa zúčastnila aj exkurzie na Hriňovské lazy a múzea v Detve.

5. Námety na činnosť a koordinácia aktivít KR BR (J. Krnáč)

- Inštitucionalizácia KR BR Poľana
- Príprava DOD BR Poľana
- Príprava kalendára podujatí v BR Poľana na rok 2018

6. Aktuálne zámery projektov v rámci BR Poľana (V. Fabriciusová)

V. Fabriciusová:

1. **Stretnutie partnerských biosférických rezervácií** - pripraviť stretnutie partnerských biosférických rezervácií z iných krajín v Podpoľaní za účelom výmeny dobrej praxe v oblasti získavania finančnej pomoci od vlády SR. Presvedčiť vládu SR pre získanie hmatateľný nástrojov na to, aby biosférické rezervácie plnohodnotne napĺňali svoje funkcie. Predložila návrh pred generálneho riaditeľa ŠOP SR, aby každá správa mala vytvorenú pracovnú pozíciu, ktorá by sa venovala len agende biosférickej rezervácie.
2. **Súťaž o maskota biosférických rezervácií**
3. **Benefičný ples pre deti a mládež z BR Poľana 2019** - poslaním plesu je upozorniť na územie BR Poľana, kde je veľmi nízka natalita a kde by sa výtazok z tohto plesu vrátil deťom z regiónu
4. **Burza nápadov** – licitácia malých projektov pre región a ľudí, ktorí tu žijú pred podnikateľmi a zástupcami vlády SR.
5. **Módna prehliadka krojov** v modernejšom štýle s podporou p. Heribanovej, ktorá by sa stala tvárou podujatia.

7. Rôzne (členovia KR BR Poľana)

J. Bódi: Zdôraznil potrebu inštitucionalizácie KR BR Poľana, v Podpoľaní je množstvo inštitúcií, ktoré majú vo svojej agende cestovný ruch: Koordináčné združenie mikroregiónu Podpoľanie (zástupcovia obcí), OZ Podpoľanie, ktoré má na starosti rozvoj územia cez program LEADER, Naše Podpoľanie – investičné akcie v spolupráci s obcami, KR BR Poľana, chystáme OCCR Podpoľanie. Preto treba rozdeliť kompetencie týmto organizáciám, aby sme nepracovali na rovnakých projektoch naraz. Informoval o programe LEADER. Prístup LEADER prerozdeľuje financie, ktoré sú určené pre žiadateľov z regiónu pre projekty v súlade so

Koordinacia rada Biosférickej rezervácie Poľana

stratégiou LEADER. V tomto roku sa budú prerozdeľovať nové výzvy pre poľnohospodárov, včelárov a lesníkov.

J. Bódi – Informoval o OOCR. Oblastná organizácia cestovného ruchu je inštitúcia, ktorá za určitých podmienok môže dostať podporu od Ministerstva hospodárstva SR. Je to podpora, ktorá sa rovná približne 90% z členských príspevkov, ktoré tam vkladajú jej členovia. Avšak táto podpora sa dá získať len na základe splnenia podmienok a to: 50 000 ubytovaní do roka v území v ktorom pôsobí. V minulosti Podpoľanie nespĺňalo tento limit, avšak v súčasnosti pribudlo v regióne množstvo ubytovacích kapacít, takže túto podmienku región spĺňa. Teraz sú teda vhodné podmienky pre vytvorenie OOCR aj v Podpoľaní s tým, že by mohla získať podporu z ministerstva. Po rokovaníach s partnermi by sa tento cieľ mohol naplniť v horizonte do dvoch rokov.

I. Kubinec: Navrhuje, aby sa iniciovala poslanecká iniciatíva vo vzťahu k predsedovi BBSK a povedali si zámery k možnosti vydávania elektronického spravodaja cez Podpoľianske osvetové stredisko. Navrhol lepšiu propagáciu BR Poľana v turistickom informačnom centre v Lučenci na železničnej stanici (infopanel, propagačné materiály). Upozornil na zasadnutie vlády, ktoré rozoberá mestský rozvoj. Navrhuje, aby sa Poľana zapojila do Karpatskej stratégie.

V. Fabriciusová: KR BR Poľana potrebuje vo svojich zložkách aktívnych a inovatívnych ľudí, preto je potrebné prizývať ich a zapájať do aktivít KR BR Poľana.

M. Machava: Pozval na členov na Furmanské preteky v Hriňovej 27. 1. 2018 a na filmový festival, ktorý bude koncom apríla. Festival prezentuje tvorbu dokumentaristov, ktorý zachytávajú tradičnú kultúru a život, ktorí sa v regióne zachoval. Filmy sú v databáze a sú k dispozícii na zapožičanie.

8. Diskusia(členovia KR BR Poľana)

V. Fabriciusová: Informovala o výstavbe výhliadkovej veže na Zadnej Poľane. Finančné prostriedky zo švajčiarskeho projektu boli presunuté na iný projektový cieľ. Problém je aj 5 stupeň ochrany. Cestou by bolo vypracovanie programu starostlivosti o dané územie, kde by sme toto územie vyčlenili do nižšieho - štvrtého stupňa ochrany.

D. Slávik: Navrhuje využiť už postavenú vežu na Prednej Poľane.

V. Fabriciusová: Informovala o zámere horolezcov postaviť na výhliadkach Katruška, Zbojnický tanec kríže.

9. Predloženie a odsúhlasenie záverov zo stretnutia KR BR Poľana (J. Krnáč)

Závery:

- Predseda KR BR Poľana vyzve starostov a primátorov k zaslaní informácií ohľadom kultúrnych podujatí, ktoré sa budú konať v ich obci/meste. Info treba zaslať na L. Miňovej a J. Krnáčovi. Zo súhrnu bude vytvorený súbor kultúrnych podujatí v Podpoľaní na rok 2018.

Koordinačná rada Biosférickej rezervácie Poľana

- Členovia KR BR Poľana súhlasia s organizáciou DOD BR Poľana – navrhovaný termín: **18. 5., 19. 5., 20.5. 2018**
- Pracovná skupina k DOD by sa mala stretnúť začiatkom februára (finančná analýza,...)
- Zástupcovia pracovných skupín: cestovný ruch: Dušan Tuček, verejná správa: Imrich Palko, užívatelia a vlastníci pozemkov: M. Malatinec, veľké šelmy: V. Hruz, rozvoj: J. Bódi
- Pracovné skupiny sa majú prvý krát stretnúť do **31. 3. 2018**.
- Je nutné pripraviť mailovú komunikáciu skupín
- KR BR Poľana sa zhodla na postavenie krížov na vyhliadkach Katruška, Zbojnícky tanec za podmienok, že kríže budú drevené, vyrezávané s Podpolianskym motívom.
- Ďalšie stretnutie KR BR Poľana bude v DK A. Sládkoviča v Detve dňa **19. 4. 2018** – účel stretnutia: predstavenie stanov a prvá zriaďovacia schôdza

Zapísal: L. Miňová

Overil: J. Krnáč